

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Termin hvori undervisningen afsluttes: Vinter 2020
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	HF enkeltfag
Fag og niveau	Dansk som andetsprog A
Lærer(e)	Sofie Brændgaard Dall
Hold	20dsaa1

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb:

Titel 1	Introduktionsforløb om genrer og danskfaglige kernebegreber
Titel 2	Litteraturhistorie og kanonforfattere del 1
Titel 3	Litteraturhistorie og kanonforfattere del 2
Titel 4	Retorik
Titel 5	Avisjournalistik
Titel 6	Novellen i 1990'erne og samtaleanalyse
Titel 7	Forløb om intertekstualitet i litteratur
Titel 8	Oversigt over værker fra c- og B-niveau

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktionsforløb om genrer og danskfaglige kernebegreber
Indhold	Kernestof: Tekster: <ul style="list-style-type: none">• Klaus Rifbjerg: <i>Engang</i>, fra 'Amagerdigte', 1965• Helle Helle: <i>En stol for lidt</i>, 2000 Supplerende materiale: Kompendie om kernebegreber inden for lyrik og skønlitteratur udarbejdet af undervisere.
Omfang	Ca. 5 lektioner

Særlige fokuspunkter	Forståelse og brug af kernebegreber inden for lyrik og skønlitteratur
Væsentligste arbejdsformer	Klasseromsundervisning/gruppearbejde/Læreroplæg/individuel arbejde

Titel 2	Litteraturhistorie og kanonforfattere del 1: Middelalder (1000-1500-tallet), Oplysningstiden (1700-tallet) og Romantikken (1800-1870)
Indhold	<p>'Brug litteraturhistorien' af Mimi Sørensen og Mads Ringvid, Systime, 2014 er brugt som grundbog i forløbene om litteraturhistorie og kanonforfattere</p> <p>Kernestof: Tekster</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riddervisen <i>Torbens datter</i> • Tryllevisen <i>Germand Gladensvend</i> • Ludvig Holberg: <i>Epistel 91</i> (om bl.a. kaffedrikning) • Schack von Staffeldt: <i>Indvielsen</i>, 1803 (den splittede romantik) • Adam Oehlenschläger: <i>Der er et yndigt land</i>, 1819 (Nationalromantik) • Richard Dybeck: <i>Du gamla, du fria</i>, 1844 (Nationalromantik) • N.F.S. Grundtvig: <i>Frejas Guldsmykke</i>, 1866 (Nationalromantik) • St. St. Blicher: <i>Det er hvidt berude</i>, 1838 (romantisme) • Pharfar: <i>Det er koldt derude</i>, 2016 • H.C. Andersen: <i>Den lille Pige med Svovlstikkerne</i>, 1848 (romantisme) <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Volvo-reklame hvor Zlatan Ibrahimovic læser den svenske nationalsang op https://www.youtube.com/watch?v=cbvdzQ7uVPc • Googlesøgning på Malerier fra perioden, hvor litteraturens motiver og temaer afspejles • Intro til romantikken fra youtube https://www.youtube.com/watch?v=bMeBVNkgBmM
Omfang	Ca. 4 uger
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Brydningstiden mellem vikingetiden og Middelalderen, de fire æ'er: skæbne, slægt, ære og hævn, og hvordan disse afspejles i folkeviserne • Hvad er Oplysningstiden? Hvilke tanker dominerede i Oplysningstiden? Holbergs betydning for Danmark og litteraturens rolle i Oplysningstiden • Splittelse og harmoni som temaer inden for Romantikken retninger: Universalromantik, nationalromantik og romantisme • Nationalromantikken og den historiske baggrund for dens opståen i Danmark, de semantiske skemaer i den danske og den svenske nationalsang

Væsentligste arbejdsformer	Klasserumsundervisning/gruppearbejde/Læreroplæg/individuelte arbejde/kursistoplæg
-----------------------------------	---

Titel 3	Litteraturhistorie og kanonforfattere del 2: Det moderne gennembrud (1871-1890) og begyndelsen af 1900-tallet
Indhold	<p>Kernestof: Tekster</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henrik Pontoppidan: <i>Ane-Mette</i>, 1887 • Amalie Skram: <i>Constance Ring</i> (uddrag), 1885 • Herman Bang: <i>Frøkenen</i>, 1883 • Herman Bang: <i>Ved vejen</i> (uddrag), 1886 • Henrik Ibsen: <i>Et dukkehjem</i>, Dansk lærerforeningens Forlag, 2. udg. 1989 (VÆRK) • Martin Andersen Nexø: <i>Pelle Erobreren</i> (uddrag), 1906-1910 • J. V. Jensen: <i>Arbejderen</i>, rejseberetning fra New York, Politiken, 1906 <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Materiale om Sædelighedsfejden udarbejdet af undervisere • Tv-versionen af <i>Et dukkehjem</i> fra dr.dk/bonanza (http://www.dr.dk/bonanza/search.htm?needle=et%2520dukkehjem&type=all&limit=120) • Perspektivering til <i>Et dukkehjem</i> Skam afsnit 3: https://www.dr.dk/tv/se/skam/skam-3/skam-ii-12-12 • Hvad er impressionisme? • Intro til DMG https://www.youtube.com/watch?v=BqHK5gUqzus
Omfang	Ca. 2,5 uger
Særlige fokuspunkter	<p>Det naturvidenskabelige livssyn (darwinisme, evolutionsteori), Brandes' fokus: "Litteraturens rolle er at sætte samfundsproblemer under debat". Det traditionelle kvindesyn over for Det moderne gennembruds syn på kvinden, Sædelighedsfejden, Amalie Skram, Herman Bang som impressionistisk forfatter, de stille eksistenser</p> <p>Forholdene mellem Martin Andersen Nexøs liv og forfatterskab, arbejderklassen og dens forhold, fagforeningerne, samfundsudviklingen/den industrielle udvikling omkring år 1900, darwinisme hos Johannes V. Jensen</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasserumsundervisning/gruppearbejde/skriftligt arbejde/læreroplæg/kursistoplæg

Titel 4	Retorik (og argumentation)
Indhold	<p>Kernestof: Fra 'Begreb om dansk' og ' Håndbog til dansk' (Systime) er brugt følgende afsnit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hensigter (informere, påvirke, underholde) og genrer (informerende, argumenterende, underholdende) • Typer af taler (politisk, juridisk, lejlighedstale) • Ciceros pentagram • Disposition • Appelformer (logos, patos, dynamisk etos: forventningsetos, situationsetos) • Sproglige virkemidler (anafor, epifor, allitteration, assonans, trikolon, antitese, retoriske spørgsmål) <p>Taler: Martin Luther King Jr.: <i>Jeg har en drøm</i>, 28.8. 1963 (i oversættelse) Ronald Reagan: Tale i Vestberlin 12.6. 1987 (i oversættelse)</p> <p>Supplerende materiale: Tale på youtube med Martin Luther King: https://www.youtube.com/watch?v=vP4iY1TtS3s</p> <p>Tale på youtube med Ronald Reagan: https://www.youtube.com/watch?v=-wIGkpiOw3c</p> <p>Baggrundsmateriale om Borgerrettighedsbevægelsen, MLK og Malcolm X Baggrundsmateriale om Berlinmuren og Den kolde krig, udarbejdet af undervisere</p>
Omfang	Ca. 2 uger
Særlige fokuspunkter	Analyse af kommunikationssituationen (Ciceros pentagram), tale typer og de tre forskellige hensigter med at holde tale
Væsentligste arbejdsformer	Klasserumsundervisning/gruppearbejde/skriftligt arbejde/læreroplæg

Titel 5	Avisjournalistik
Indhold	<p>Kernestof: Fra 'Håndbog til dansk' er brugt afsnit om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyhedsjournalistik: Avistyper, stofområder, de 5 nyhedskriterier, layout, nyhedstrekant, kilder, vinkling, genrer • Fortællende journalistik: dramatrekanten, new journalism

	<p>Tekster: Nyhedsartikler: Forskellige nyhedsartikler fra dagens aviser opbygget ud fra nyhedstrekanten Gennemgang af coronapandemien med udgangspunkt i de 5 nyhedskriterier</p> <p>Fortællende journalistik: Flemming Christiansen: <i>Den dag Daniel døde</i>, Politiken 20.12. 2014 Claes Kastholm Hansen: <i>Blodig nat på stenbroen</i>, Politiken 20.5. 1993 Niels Holst: <i>Nyt skyderi på Nørrebro</i>, Politiken 3.6. 2009</p> <p>Supplerende materiale: Fakta- og fiktionskoder Intro til fortællende journalistik (læreroplæg)</p>
Omfang	Ca. 2,5 uger
Særlige fokuspunkter	Klassisk nyhedsjournalistik – nyhedstrekanten, de fem (seks) nyhedskriterier, avistyper Fortællende journalistik – dramatrekanten, fakta- og fiktionskoder Sociale medier og nyhedsformidling
Væsentligste arbejdsformer	Klasserumsundervisning/gruppearbejde/skriftligt arbejde/læreroplæg

Titel 6	Novellen i 1990'erne
Indhold	<p>Kernestof: Litteraturhistoriske nedslag</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tom Kristensen: <i>Det blomstrende slagsmål</i>, 1920 og ekspresionisme • Peter Seeberg: <i>Patienten</i>, 1962 og eksistentialisme <p>Novellen i 1990'erne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helle Helle, <i>En stol for lidt</i>, 1993 • Helle Helle, <i>Biler og dyr</i>, 2000 (VÆRK) • Afsnit om sproghandlinger (med fokus på begreber til samtaleanalyse: samarbejde, høflighed og face) fra <i>Begreb om dansk</i>, Systime • Afsnit om det senmoderne samfund, novellen i 1990'erne og minimalisme, <i>Brug litteraturhistorien</i>, Systime <p>Supplerende materiale: Litteraturhistorisk oversigt fra år 1000-2000 ”Adam og Eva” (kortfilm) som eksempel på undertekst https://www.youtube.com/watch?v=Q85gCIMOm7w</p>

	Trailer til Per Fly: Bænken. Samtale mellem Stig og Kaj som eksempel på manglende brug af samarbejds- og høflighedsprincippet: https://www.youtube.com/watch?v=HtMJ1kj5K-8
	Ark om den minimalistiske novelle vs. den klassiske novelle
Omfang	Ca. 2 uger
Særlige fokuspunkter	Den minimalistiske novelle vs. den klassiske novelle, herunder begreberne ”tomme” pladser, ”åben” slutning, og til analyse af samtaler i noveller begreberne samarbejde, høflighed, face-støttende og face-truende adfærd
Væsentligste arbejdsformer	Klasserumsundervisning/gruppearbejde/skriftligt arbejde/læreroplæg

Titel 7	Intertekstualitet i litteratur
Indhold	Kernestof: Intro til begrebet intertekstualitet (læreroplæg) Karen Blixen: <i>Ringene</i> , 1958 Martin A. Hansen: <i>Paradisøblerne (forkortet)</i> , 1953 Naja Marie Aidt: <i>Den blomstrende have</i> , 1993 Supplerende materiale: Gennemgang af <i>Eventyret om Rødhætte</i> Syndefaldet (GT: 1 Mosebog, kap. 3 vers 1-24) Læreroplæg om autofiktion med eksempler fra reklamer
Omfang	Ca. 2 uger
Særlige fokuspunkter	Syndefaldet og Eventyret om Rødhætte og hvordan de kan ses i nyere tekster som eksempel på intertekstualitet
Væsentligste arbejdsformer	Klasserumsundervisning/gruppearbejde/skriftligt arbejde/læreroplæg

Titel 8	Oversigt over værker fra c- og B-niveau
Indhold	c-niveau: Maja Lee Langvad: <i>Find Holger Danske</i> , 2006 (autofiktion) B-niveau: Fenar Ahmad: ”Underverden”, 2017 (Film) Mordet på Jannick, 2015 (dokumentar) Leonora Christine Skov: <i>Den, der lever stille</i> , 2018 (roman)